

AK-K-I.1711.36.2020

Lublin, 12 kwietnia 2021 r.

Pani Agata Żerdzicka
Prezes Zarządu Towarzystwa Oświatowego
im. Stefana Batorego w Lublinie
- organu prowadzącego Społeczne Liceum
Ogólnokształcące im. H. Ch. Andersena w Lublinie
ul. Przyjaźni 20, 20-314 Lublin

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie § 7 ust. 1 uchwały nr 978/XXXVIII/2017 Rady Miasta Lublin z dnia 21.12.2017 r.¹ kieruję niniejsze wystąpienie pokontrolne do Pani jako osoby reprezentującej organ prowadzący Społeczne Liceum Ogólnokształcące im. H. Ch. Andersena w Lublinie (dalej: szkoła lub LO). Niniejsze wystąpienie pokontrolne zawiera wynik kontroli:

1. pobrania dotacji udzielonej szkole z budżetu miasta Lublin w 2019 r., na podstawie art. 26 ustawy z dnia 27.10.2017 r. o *finansowaniu zadań oświatowych*² (dalej „ufzo”),
2. wykorzystania dotacji w 2019 r. na realizację zadań szkoły, określonych w art. 35 ufzo.

Kontrolę przeprowadziła p. Anna Nowak – starszy inspektor z Wydziału Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Lublin (dalej: „Wydział AK”), na podstawie § 5 ust. 1 ww. uchwały. Protokół kontroli został podpisany w dniu 08.12.2020 r. przez Pani pełnomocnika. Niniejsze wystąpienie pokontrolne zawiera też wynik analizy dodatkowych wyjaśnień do protokołu kontroli z dnia 15.12.2020 r. oraz uzupełnionych dokumentów³, złożonych przez Pani pełnomocnika.

I W wyniku kontroli liczby uczniów zgłoszonych do dotacji w 2019 r. ustalono, że szkoła pobrała dotację w nadmiernej wysokości łącznie o 202.626,54 zł, ponieważ w „Informacji o faktycznej liczbie uczniów”, stanowiącej podstawę do przekazania dotacji wykazała uczniów jako niepełnosprawnych, dla których nie były realizowane zadania wynikające z orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego i Indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych, a także osoby, dla których niezgodnie z przepisami udzielono zgody na realizację obowiązku nauki poza szkołą.

1 Uchwała nr 978/XXXVIII/2017 Rady Miasta Lublin z 21.12.2017 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu miasta Lublin oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania przez podmioty funkcjonujące na terenie miasta Lublin prowadzone przez osoby fizyczne lub prawne inne, niż miasto Lublin (Dz.Urz.Woj.Lub.2018.85 ze zm.);
2 Dz.U.2017.2203 ze zm. (aktualnie: j.t. Dz.U.2020.2029);
3 Przesłanych mailowo w dniu 17.12.2020 r.;

II Kontrola wykorzystania dotacji wykazała, że z łącznej kwoty 583.875,32 zł dotacji otrzymanej z budżetu miasta Lublin i rozliczonej w 2019 r., nie można zakwalifikować kwoty 87.954,16 zł⁴ jako wydatków wykorzystanych przez szkoły zgodnie z art. 35 ufzo, tj. na dofinansowanie realizacji zadań w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego i profilaktyki społecznej. Sfinansowano nią bowiem wydatki na cele niezgodne z ustawowym przeznaczeniem dotacji, w tym nieudokumentowane, rozliczone w nieprawidłowej wysokości lub niedotyczące szkoły, której udzielono dotacji.

Ad. I Na kwotę **202.626,54 zł** dotacji pobranej w nadmiernej wysokości składa się:

1) **194.473,26 zł** – dotacji udzielonej na 4 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, dla których nie były realizowane zajęcia wynikające z indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych (IPET), tj.:

- uczennicy, która (według wyjaśnień Pani pełnomocnika) po zapisaniu się do szkoły miała wysoką absencję do końca semestru, ale także po rozpoczęciu kolejnego semestru nawet nie widniała w dziennikach zajęć dodatkowych (16.840,98 zł za 9 miesięcy),
- dwóch uczniów, dla których rodzice w podpisanych zgodach skreślili większość przydzielonych zajęć, w tym zajęcia rewalidacyjne, zaś do IPET nie zostały sporządzone aneksy uwzględniające zmianę zajęć (po 59.210,76 zł, łącznie 118.421,52 zł) – uczestnictwo w zajęciach, na które rodzice wyrazili zgodę, nie zostało potwierdzone w przedstawionych do kontroli dziennikach lub zajęcia miały być organizowane tylko „wg potrzeb”, co jest rażąco niedostateczną pomocą dla uczniów z najwyższą wagą niepełnosprawności,
- ucznia, dla którego aneks do IPET z 10.09.2019 r. (podpisany przez rodzica 29.09.2019 r.) przedłożony został dwukrotnie – w toku kontroli bez skreślonych przedmiotów, zaś po kontroli (w ramach wyjaśnień dot. braku ucznia na zajęciach) z wykreślonymi zajęciami rewalidacyjnymi i podpisem/parafą rodzica przy tych skreśleniach i w efekcie, w ramach zajęć pozostało jedynie Szkolne Koło Sportowe (SKS) oraz zajęcia, które miały być organizowane „wg potrzeb”, czego – podobnie jak w ww. przypadkach – nie można uznać za wystarczającą realizację kształcenia specjalnego, zwłaszcza dla ucznia o najwyższej wadze niepełnosprawności (dot. kwoty 59.210,76 zł).

Dotacja udzielana na uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego przeznaczona jest na realizację zaleceń zawartych w tych orzeczeniach, IPET oraz zapewnienie warunków ich realizacji, o czym stanowi art. 35 ust. 4 i 5 ufzo. Stąd wynika jej znacznie wyższa stawka niż na uczniów pełnosprawnych oraz uzależnienie od stopnia niepełnosprawności (wagi). Nie ma zatem możliwości udzielania dotacji na uczniów, dla których nie są realizowane zajęcia ustalone w IPET. Zaznaczyć również należy, że brak zgody rodziców na realizację zajęć (w tym rewalidacyjnych, które szkoła ma obowiązek zorganizować) jest sprzeczne z ich wolą dot. pracy z dzieckiem, wyrażoną uzyskaniem i dostarczeniem do szkoły orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

⁴ Kwota 14.423,93 zł dotacji udzielonej na uczniów pełnosprawnych i kwota 73.530,23 zł dotacji na uczniów niepełnosprawnych. Szczegółowe dane, w tym powtarzanie się wydatku w różnych punktach nin. wystąpienia oraz podział na dotację dla pełnosprawnych i niepełnosprawnych – w załączniku;

Zgodnie z § 5 Rozporządzenia MEN w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym⁵, szkoła zapewnia m.in. realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, a także inne zajęcia, w szczególności rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne. Zgodnie zaś z art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe⁶ uczniowi objętemu kształceniem specjalnym dostosowuje się program nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, co następuje na podstawie IPET uwzględniającego zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

Podkreślić należy, że Wydział AK nie kwestionuje dotacji udzielonej na wszystkich uczniów, dla których rodzice nie wyrazili zgody na udział w niektórych zajęciach, ponieważ praca z pozostałymi uczniami częściowo się odbywała. Negatywnie jednak trzeba ocenić zupełną dobrowolność w wykreślaniu zajęć potrzebnych uczniowi, zwłaszcza, że zmiany w większości przypadków nie były wprowadzane aneksami do IPET i dla żadnego ucznia nie zostały uargumentowane.

- 2) **8.153,28 zł** – dotacji udzielonej w 2019 r. na 2 uczniów, dla których zezwolono na realizację obowiązku nauki poza szkołą, pomimo:
- braku opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej wydanej w tym zakresie, a następnie (po ponad 1,5 roku) po otrzymaniu właściwej opinii poradni – bez wydania na jej podstawie decyzji dyrektora szkoły o zezwoleniu do spełniania obowiązku nauki poza szkołą,
 - braku w dniu udzielenia zgody decyzji o przyjęciu do szkoły, wydanej przez Szkolną Komisję Kwalifikacyjną.

Przepisy art. 37 ustawy Prawo oświatowe stanowią m.in., że na wniosek rodziców dyrektor szkoły ponadpodstawowej, do której dziecko zostało przyjęte, może zezwolić, w drodze decyzji, na spełnianie przez dziecko obowiązku nauki poza szkołą, zaś do ww. wniosku o zezwolenie rodzice dziecka dołączają m.in. opinię publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej. Brak decyzji o przyjęciu dziecka do szkoły lub brak wymaganej opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej w sprawie spełniania przez dziecko obowiązku nauki, stanowią przesłankę do odmownego rozpatrzenia wniosku rodziców o tę formę nauki.

Powyższa kwota jest dotacją udzieloną na uczniów tylko w 2019 r. (objętym kontrolą), jednak mając na względzie przyczyny pobrania dotacji w nadmiernej wysokości, Wydział AK zwraca uwagę, że dotacja była nienależna od rozpoczęcia nauczania domowego, zatem w kwocie do zwrotu szkoła powinna uwzględnić cały okres spełniania przez tych uczniów obowiązku nauki poza szkołą.

Reasumując: stosownie do art. 252 ust. 3 ustawy o finansach publicznych⁷ (dalej „ufp”), dotacjami pobranymi w nadmiernej wysokości są dotacje otrzymane z budżetu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości wyższej niż określona w odrębnych przepisach, zaś na podstawie art. 252 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, kwoty te podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w terminie 15 dni od dnia stwierdzenia tej okoliczności.

5 Rozporządzenia MEN: z 24.07.2015 r. (Dz.U.2015.1113 ze zm.) – do czasu zakończenia kształcenia w 3-letnim LO; następnie z 09.08.2017 r. (Dz.U.2017.1578 ze zm., aktualnie: j.t. Dz.U.2020.1309);

6 Ustawa z dnia 14.12. 2016 r. j.t. Dz.U.2018.996 ze zm., od 19.06.2019 r. j.t. Dz.U.2019.1148 ze zm., obecnie j.t. Dz.U.2020.910 ze zm.;

7 Ustawa z dnia 27.08.2009 r. j.t. Dz.U.2017.2077 ze zm., od 10.05.2019 r.: j.t. Dz.U.2019.869 ze zm.;

Ad.II Na dotację wykorzystaną niezgodnie z art. 35 ufzo w kwocie 87.954,16 zł złożyły się:

1. Wydatki (łącznie 48.813,19 zł⁸) na cele inne niż określone w art. 35 ufzo:

- a) **23.937,26 zł⁹** rozliczone z dotacji dodatki motywacyjne, premie i nagrody, wypłacone pracownikom pedagogicznym, administracji i obsługi, niestanowiące zapłaty za realizację zadań wynikających z umowy o pracę, za które należna jest płaca zasadnicza, za nadgodziny oraz inne stosowane dodatki¹⁰, zaś w dokumentach o przyznaniu premii i nagród nie było indywidualnych uzasadnień, a dyspozycji wypłaty dla jednego pracownika w ogóle brakowało, zatem nie można uznać tych gratyfikacji za związane z działalnością edukacyjną. Funkcją powyższych dodatków (w szczególności motywacyjnych i premii dla sprzątaczk) jest zmotywowanie pracowników do efektywnej pracy na rzecz pracodawcy¹¹.
- b) **10.420,68 zł** wynikające z różnicy pomiędzy wydatkami rozliczonymi z dotacji udzielonej na uczniów niepełnosprawnych (z części wydatków innych „W inne”¹²) a limitem tych wydatków przeliczonym zgodnie ze wzorem określonym w art. 35 ust. 5 pkt 4 ufzo, z uwzględnieniem kwoty kwalifikowalnych wydatków poniesionych przez szkołę, tj. zgodnych z przeznaczeniem dotacji (określonym w art. 35 ufzo). Wydatki w ww. kwocie były niezgodne z przeznaczeniem dotacji określonym w art. 35 ufzo, ponieważ na skutek błędnie zastosowanego wzoru i przekroczenia wartości limitu „W inne”, sfinansowano je z dotacji przeznaczonej na realizację zadań wynikających z orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego i IPET, pomimo braku bezpośredniego związku z tymi zadaniami (zamiast zwrócić równowartość tych wydatków do 31.01.2020 r. jako dotację niewykorzystaną).
- c) **6.415,26 zł** stanowiące część pochodnych od wynagrodzeń głównej księgowej oraz wykonawców umów zleceń nieokazanych do kontroli (w kwocie 500,35 zł, ujęte również w pkt 2), rozliczone z dotacji udzielonej na uczniów niepełnosprawnych na realizację zadań wynikających z zaleceń zawartych w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego i IPET. Pracy głównej księgowej i tym bardziej osób, dla których nie udokumentowano rodzaju wykonywanego zlecenia, nie można uznać za służące bezpośredniej realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniach wydanych dla uczniów niepełnosprawnych.
- d) **5.900,00 zł** tytułem opłat czesnego za studia podyplomowe 2 nauczycieli, które zostały sfinansowane z dotacji udzielonej na uczniów niepełnosprawnych z części przeznaczonej na realizację orzeczeń i IPET. Kierunek studiów miał wprawdzie związek ze wsparciem osób z niepełnosprawnościami¹³, jednak ich formalne wykorzystanie na rzecz uczniów mogło nastąpić dopiero po ukończeniu studiów (tj. po osiągnięciu przez nauczycieli niezbędnych kwalifikacji w danej dziedzinie), co przesądza o przeznaczeniu bieżących wydatków dla przyszłych uczniów szkoły.

8 Z dotacji na uczniów pełnosprawnych 5.087,47 zł i na niepełnosprawnych 43.725,72 zł;

9 Z tego 4.628,36 zł rozliczone z dotacji dla pełnosprawnych i 19.308,90 zł dla niepełnosprawnych (w tym 414,53 zł także w pkt 1c nin. wystąpienia);

10 Stażowy, funkcyjny, za wychowawstwo, a także za warunki pracy, inaczej również zwany dodatkiem specjalnym, przyznawany wszystkim nauczycielom za pracę z uczniami posiadającymi orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego;

11 Por. wyrok WSA w Lublinie z dnia 13.03.2015 r. (sygn. akt I SA/Lu 938/14);

12 Wydatki na realizację zadań innych niż wynikające z zaleceń zawartych w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego, IPET, a także zapewnienie warunków ich realizacji;

13 "Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną (oligofrenopedagogika)", "Edukacja i rehabilitacja osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu";

Dodać należy, że podnoszenie kwalifikacji pracowników związane bezpośrednio z rozwojem zawodowym służy przede wszystkim ich atrakcyjności na rynku pracy.

- e) **1.098,33 zł** rozliczona z dotacji udzielonej na uczniów niepełnosprawnych (tj. na realizację zadań wynikających z zaleceń zawartych w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego i IPET) część wynagrodzenia brutto¹⁴ za malowanie klatki schodowej, co nie stanowi realizacji kształcenia specjalnego wobec uczniów niepełnosprawnych i nie powinno być rozliczane z tej części dotacji.
- f) **696,29 zł**¹⁵ za rozliczane z dotacji: pakiet telewizyjny (dostęp do usługi, HBO, Młodsze dzieci, TVN, Wiedza i Odkrycia) oraz abonamenty „GigaNagrywarka” i „ePrawnik”, które nie miały związku z przeznaczeniem dotacji – kształceniem, wychowaniem i opieką uczniów LO. Zgodnie również z wyjaśnieniami złożonymi w toku kontroli, zostały one zakupione pomyłkowo (w ramach oferty wspólnych usług) i żaden z pracowników lub uczniów z nich nie korzystał.
- g) **293,62 zł**¹⁶ stanowiące składki ZUS i zaliczki na podatek dochodowy, które według przyjętych przez szkołę proporcji¹⁷, powinny zostać ujęte w wydatkach innych („W inne”) – pokrytych z dotacji na uczniów niepełnosprawnych, ale w części nie dotyczącej bezpośredniej realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniach i IPET.
- h) **51,75 zł** prowizji bankowej za wypłatę gotówki, która według danych w rozliczeniu dotacji przeznaczona była na jedyną płatność gotówką rozliczoną z dotacji, tj. na zapłatę zleceniobiorcy, który nie potwierdził otrzymania wypłaty wynagrodzenia.

Ww. wydatki nie były związane bezpośrednio z celem działalności szkoły w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, a ich beneficjentem nie był uczeń lub nie można tego jednoznacznie potwierdzić. Zgodnie z przytoczonymi wcześniej przepisami oraz jednoznacznym orzecznictwem sądowym, ostatecznym beneficjentem dotacji ma być uczeń, wobec którego szkoła realizuje funkcje kształcenia, wychowania i opieki.¹⁸ Zapłata ze środków pochodzących z dotacji za inne zadania niż te, na które dotacja została udzielona, czyli na „[...] realizację innych celów niż cele wskazane w przepisach [...] winna być kwalifikowana jako wydatkowanie tej części dotacji niezgodnie z przeznaczeniem”¹⁹.

2. Wydatki nieudokumentowane lub niedostatecznie udokumentowane w łącznej kwocie 38.933,11 zł²⁰, dla których nie można jednoznacznie potwierdzić ich przeznaczenia na cele określone w art. 35 ufo. Kwota ta stanowi wartość wynagrodzeń (lub pochodnych) z tytułu umów zleceń, rozliczonych z dotacji na podstawie 18 rachunków wystawionych przez 7 osób (nieprawidłowości do każdego z rachunków – w załączniku do nin. wystąpienia):

- 17 rachunków nie było podpisanych przez wystawców (zleceniobiorców), pomimo zapisu w umowach, że wynagrodzenie będzie płatne po przedstawieniu i zatwierdzeniu rachunku,
- z 15 rachunków z rozliczonym z dotacji wynagrodzeniem netto, do 3 nie dołączono rozliczeń godzin, zaś 7 rozliczeń godzin nie podpisał zleceniobiorca,

14 Część netto: 939,78 zł oraz zaliczki na podatek dochodowy: 158,55 zł, ujęte także w pkt 2;

15 W kwocie 459,11 zł z dotacji dla uczniów pełnosprawnych i 237,18 zł dla niepełnosprawnych;

16 W tym 6,02 zł ujęte także w pkt 1a oraz 155,47 zł w pkt 2;

17 Według paradytety ustalonych w Polityce rachunkowości;

18 Por. wyrok WSA w Lublinie z 21.02.2018 r. (sygn. akt I SA/Lu 1046/17), wyrok WSA w Krakowie z 13.12.2018 r. (sygn. akt I SA/Kr 874/18) i wyrok WSA w Olsztynie z 01.08.2019 (sygn. I SA/OI 396/19);

19 Cyt. za: WSA we Wrocławiu – wyrok z dnia 19.06.2015 r. (sygn. akt III SA/Wr 161/15);

20 Z dotacji dla pełnosprawnych 8.158,94 zł i dla niepełnosprawnych 30.774,17 zł;

- jeden z rachunków został wystawiony na kwotę niższą (o 43,70 zł brutto) niż naliczona na sporządzonej dla zleceniobiorców liście płac i rozliczona z dotacji,
- rachunek za malowanie ścian klatki schodowej (część w kwocie 1.098,33 zł również w pkt 1e) według treści raportu kasowego został opłacony gotówką z tym rachunkiem jako dowodem wypłaty, na którym jednak zleceniobiorca nie potwierdził podpisem otrzymania zapłaty, co oznacza brak dowodu zapłaty, a tym samym kwota netto (1.150,00 zł) to dotacja niewykorzystana,
- dla 2 osób, których wynagrodzenia netto nie rozliczano z dotacji (rozliczono tylko pochodne w kwocie 622,20 zł – wskazane w kwocie 500,35 zł również w pkt 1c), nie okazano do kontroli umów zleceń, z których wynikałyby przedmiot zlecenia, co nie pozwala na ocenę prawidłowości przeznaczenia dotacji,
- na rozliczeniach godzin jednego ze zleceniobiorców dopisywane były ręcznie dodatkowe godziny oznaczone adnotacjami sugerującymi inne czynności, których nie przewidywała umowa, w tym również takie, których znaczenia nie wyjaśnił w toku kontroli Pani pełnomocnik. Oznacza to sfinansowanie z dotacji wynagrodzeń niewynikających z umowy i których zasadność rozliczenia z dotacji LO nie została jednoznacznie udowodniona.

Przeznaczenie dotacji określono w art. 35 ufzo, zaś zgodnie z art. 251 ust. 4 ufp, wykorzystanie dotacji następuje w szczególności przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które była udzielona. Niezbędne jest zatem jednoznaczne i rzetelne udokumentowanie poniesionych i rozliczonych z dotacji wydatków. Braki w dokumentach źródłowych, w tym niepotwierdzenie ich przez zleceniobiorców, uniemożliwia jednoznaczne określenie i udowodnienie celu na jaki przeznaczono dotację i tym samym potwierdzenie wykorzystania jej na zadania szkół określone w art. 35 ufzo. Tymczasem *„Ciężar dowodu w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji spoczywa na stronie, która jest beneficjentem takiej pomocy. Nie ulega bowiem wątpliwości, że to na podmiocie dotowanym spoczywa ciężar wykazania, że otrzymana kwota dofinansowania została skonsumowana na realizację preferowanych przez dotującego celów [...] Jego rzeczą jest właściwe udokumentowanie wydatków poprzez przedłożenie dowodów je potwierdzających, bowiem rozliczenie dotacji nie dokonuje się na podstawie wyłącznie oświadczeń składanych przez beneficjenta. Przykładowo, brak potwierdzenia dokumentacji związanej z wydatkowaniem dotacji dla oceny zgodności jej wydatkowania z celami, na które została przeznaczona, obciąża negatywnymi skutkami beneficjenta dotacji [...] a nie organ.”*²¹

3. Wydatki rozliczone w nieprawidłowej wysokości, w tym także niebędące wydatkami bieżącymi LO (łącznie 2.382,56 zł²²), na które składały się:

- a) **1.784,64 zł²³** wynikające z różnic pomiędzy naliczonymi wartościami wynagrodzeń pracowników pracujących na rzecz różnych szkół (w tzw. „transferach”) a właściwymi, wynikającymi z prawidłowo naliczonych, na podstawie danych źródłowych i z uwzględnieniem wszystkich pochodnych od tych wynagrodzeń. Ww. kwota wynika przede wszystkim z różnic pomiędzy naliczonymi godzinami ponadwymiarowymi a okazanymi do kontroli danymi o przepracowanych godzinach

21 Wyrok WSA w Krakowie z 13.12.2018 r. (sygn. akt I SA/Kr 874/18) za: WSA w Łodzi z 03.06.2011 r. (sygn. akt I SA/Łd 1229/10) oraz NSA z 03.09.2014 r. (sygn. akt II GSK 916/13);

22 Z dotacji udzielonej na pełnosprawnych 1.177,52 zł i na niepełnosprawnych 1.205,04 zł;

23 Z dotacji dla uczniów pełnosprawnych 1.125,88 zł i z dotacji dla niepełnosprawnych 658,76 zł, (szczegółowe wyliczenie i różnice w danych miesiącach przedstawiono w załączniku do wystąpienia);

poszczególnych osób, a także z nieujmowania pochodnych finansowanych przez pracodawcę (narzutów) od naliczonych tych godzin ponadwymiarowych i wynagrodzeń urlopowych (w tym, dotyczących pracy w innej szkole w przypadku zatrudnienia na część etatu). Różnice wynikają również z wyliczenia kwoty narzutów w jednakowej wartości procentowej dla wszystkich pracowników (niezależnie od faktycznie finansowanych składek ZUS²⁴), a także z dodania błędnej wysokości składki na ubezpieczenie wypadkowe (w 8 miesiącach).

Zwrócić należy również uwagę na drobne, ale liczne błędy rachunkowe w wyliczaniu przez główną księgową powyższych transferów, przyjmowanie uogólnionych wartości proporcji pomiędzy dotacją na uczniów pełnosprawnych i niepełnosprawnych, powielanie błędów w kolejnych miesiącach (brak każdorazowego przeliczania, weryfikacji wartości), a także błędy w opisach tych transferów: wskazywanie kwot „godzin ponadwymiarowych” w wakacje zamiast „wynagrodzenia urlopowego”, czy błędne oznaczenie miesiąca, którego dotyczy transfer. Błędy takie, choć o niewielkiej wpływie na rozliczenie dotacji, znacznie utrudniają możliwość kontroli wykazywanych i rozliczanych z dotacji kwot per-saldo (zależnych od dokumentacji wszystkich szkół prowadzonych przez Tow. Oświatowe im. S. Batorego) i wskazują na brak bieżącej wewnętrznej kontroli w szkole.

- b) **480,88 zł** tytułem częściowej zapłaty za fakturę za szkolenie pracownika, która zgodnie z umieszczonym na niej opisem wskazującym wydatki z dotacji oraz wyjaśnieniami Pani pełnomocnika, powinna zostać rozliczona z dotacji udzielonej na uczniów pełnosprawnych (faktura na kwotę 761,37 zł została rozliczona w całości z dotacji na uczniów niepełnosprawnych²⁵, zamiast 480,88 zł z dotacji na pełnosprawnych i 280,49 zł z dotacji na niepełnosprawnych).
- c) **62,97 zł²⁶** rozliczonej z dotacji nadpłaty, nieskorygowanej w 2019 r., wg wyjaśnień Pani pełnomocnika, zapłaconej kontrahentowi ponad wartość wystawionej faktury za energię elektryczną (faktura wystawiona na kwotę 999,71 zł, zaś kwota wynikająca z jej opisu o sfinansowaniu z dotacji wynosiła łącznie 1.062,68 zł²⁷).
- d) **32,75 zł²⁸** wynikające z rozliczenia faktur w błędnej proporcji pomiędzy wydatkami przeznaczonymi na uczniów pełnosprawnych i niepełnosprawnych (innej niż wg sposobu jej wyliczenia wskazanego w Polityce rachunkowości).
- e) **21,32 zł²⁹** składek ZUS za październik 2019 r. rozliczonych z dotacji w pełnej, pierwotnej wysokości – przed korektą deklaracji (17,24 zł) oraz różnicy w wysokości wynagrodzeń netto rozliczonych z dotacji w sierpniu i grudniu, wynikającej z błędnie naliczonych składek ZUS dla 2 pracowników (4,08 zł).

W efekcie powyższych pomyłek i błędnych wyliczeń, z dotacji LO rozliczane były wydatki przede wszystkim nie dotyczące tej szkoły lub nie dotyczące uczniów, na których została ta dotacja udzielona. Rozliczenie z dotacji wydatków innej szkoły nie jest możliwe, ponieważ każda ze szkół otrzymuje i rozlicza dotację udzieloną na wydatki tej szkoły i na jej uczniów, którzy są ostatecznymi beneficjentami dotacji.

24 Składki na Fundusz Pracy nie były naliczane od każdego pracownika;

25 Jako wydatek na zadania inne niż wynikające z realizacji orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego i IPET oraz zapewnienie warunków ich realizacji;

26 Z tego 39,77 zł z dotacji udzielonej na uczniów pełnosprawnych i 23,20 zł na niepełnosprawnych;

27 Tj. 194,65 zł (z dotacji na uczniów pełnosprawnych LO), 113,53 zł (na niepełnosprawnych LO),

348,88 zł (na pełnosprawnych szk. podst.) oraz 405,62 zł (na niepełnosprawnych szk. podst.);

28 W kwocie 7,89 zł z dotacji dla uczniów pełnosprawnych i 24,86 zł dla niepełnosprawnych;

29 W części na pełnosprawnych w kwocie 3,97 zł oraz na niepełnosprawnych w kwocie 17,35 zł;

Tak więc, wydatki powinny być przyporządkowane jednoznacznie i rozliczane z dotacji określonej szkoły. Analogicznie, jednoznacznie podziałowi podlegają dotacje udzielone na uczniów pełnosprawnych i niepełnosprawnych, co wynika wprost z obowiązku określonego w art. 35 ust. 4 ufzo – pokrywania z dotacji na uczniów posiadających m.in. orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego tylko wydatków związanych z realizacją zadań wynikających z organizacji kształcenia specjalnego.

Dodatkowo, zwrócić należy uwagę na inne, stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości, nieskutkujące zwrotem dotacji:

1. Dokumenty dotyczące uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego były sporządzane w szkole w innej kolejności niż ich przeznaczenie/funkcja (i w konsekwencji kolejność) określona w przepisach: Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia (WOPFU) sporządzana była później niż IPET lub wcześniej niż wydanie orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Zgodnie z § 6 ust. 4 wymienionego na wstępie Rozporządzenia MEN, IPET opracowuje zespół nauczycieli i specjalistów po dokonaniu WOPFU, uwzględniając diagnozę i wnioski sformułowane na jej podstawie oraz zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.
2. Liczne błędy przy wyliczaniu wynagrodzeń:
 - a) na listach płac, w tym częściowo przytaczane powyżej naliczanie błędnej wartości ubezpieczenia wypadkowego, wskazywanie niewłaściwej części etatu lub niewłaściwej nazwy składników wynagrodzenia³⁰, nienaliczanie przy niektórych osobach składki na Fundusz Pracy³¹, a także w przypadku jednej osoby – naliczenie wynagrodzenia za XI bez uwzględnienia zwiększeń wynikających z zawartego 31.10.2019 r. aneksu do umowy,
 - b) do transferów pomiędzy szkołami, wynikające z pomyłek i przeoczeń, ale także ze stosowanych uproszczeń lub zaokrągleń.
3. Brak podziału każdej pozycji kosztów wspólnych pomiędzy szkołami (np. mediów), w tym również faktur korygujących, według rzeczywistego udziału szkół w tych kosztach. Dotacja udzielana jest na uczniów danej szkoły i na wydatki, które powinny być jednoznacznie przyporządkowane do tej szkoły.
4. Księgowanie faktur pro-forma, które nie stanowią dowodów księgowych (bez opisywania właściwych faktur zakupu) lub jednego z egzemplarzy faktur bez podpisu kontrahenta (pomimo posiadania podpisanej faktury).

Faktury pro-forma nie mogą być podstawą zapisów księgowych, ponieważ nie dokumentują zaistniałego zdarzenia gospodarczego. „*Dokument nazywany fakturą pro forma nie jest dowodem księgowym. Jest to dokument wystawiany w obrocie gospodarczym i jego celem może być np. potwierdzenie złożenia oferty czy przyjęcia zamówienia do realizacji. Wyraźne oznaczenie tego dokumentu wyrazami pro forma powoduje, że nie można przypisać mu waloru faktury w rozumieniu przepisów o VAT, gdyż podmiot wystawiający taki dokument jednoznacznie wskazuje, że nie jest to faktura.*”³²

30 Dla jednej osoby naliczono dodatek specjalny, a według dodatkowych wyjaśnień Pani pełnomocnika do protokołu (złożonych 15.12.2020 r.) był to dodatek funkcyjny;

31 Według wyjaśnień Pani pełnomocnika wynikało to z ograniczeń stosowanego programu płacowego;

32 Odpowiedź podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów na interpelację nr 17615 w sprawie nagannej praktyki działania niektórych urzędów skarbowych polegającej na naliczaniu podatku VAT od kwoty umieszczonej na fakturze wystawionej pro forma, z dnia 06.06.2013 r.;

5. Nieadekwatne do rzeczywistości opisywanie deklaracji ZUS ze wskazaniem na pieczętkach informujących o pokryciu z dotacji pełnych kwot pochodnych, pomimo uwzględniania w transferach wynagrodzeń pomiędzy szkołami kwot brutto, a także w sporadycznych przypadkach opisywanie faktur ze wskazaniem na tych pieczętkach innej szkoły niż według rozliczenia dotacji. Zgodnie z § 4 ust. 4 pkt 1 wymienionej na wstępie uchwały dowody powinny być trwale opisane co do daty i kwoty wydatku sfinansowanego z dotacji udzielonej z budżetu miasta Lublin.

Powyższe błędy, pomyłki i nieścisłości mogą budzić wątpliwości co do faktycznego przeznaczenia dotacji i należy je wyeliminować w celu zachowania przejrzystości w rozliczaniu otrzymanej dotacji. Pomimo to, jako zgodne z przeznaczeniem dotacji Wydział AK kwalifikował te wydatki, dla których na podstawie przedłożonej dokumentacji można było potwierdzić realizację celu na jaki udzielona została dotacja, tj. zadania szkoły w zakresie określonym w art. 35 ufzo.

W świetle przedstawionych ustaleń, z mocy art. 252 ust. 1 ufp – w terminie 15 dni od daty otrzymania nin. wystąpienia pokontrolnego, podlega zwrotowi (wraz z odsetkami ustalonymi zgodnie z art. 252 ust. 6 ufp) część dotacji:

- pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie **202.626,54 zł**,
- wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem w kwocie **87.954,16 zł (14.423,93 zł dot. uczniów pełnosprawnych i 73.530,23 zł dot. niepełnosprawnych)**.

Rachunek budżetu miasta, na który należy dokonać zwrotów w banku PEKAO SA V O. w Lublinie): nr 74 1240 1503 1111 0010 0125 4511. W tytułach przelewów proszę podać znak sprawy AK-K-I.1711.36.2020, rozdział klasyfikacji budżetowej, z którego udzielono dotacji (tj.: R. 80120 – dotacja dla pełnosprawnych; R. 80152 – dotacja dla niepełnosprawnych) oraz tytuł zwrotu (dotacja pobrana w nadmiernej wysokości / wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem).

Nadmienić należy, że poza ustalonymi za 2019 r. (opisanymi w Ad.I) kwotami dotacji udzielonych na uczniów realizujących obowiązek nauki poza szkołą, kontrolowana Szkoła pobierała dotacje w nadmiernej wysokości na tę formę nauki wymienionych w wystąpieniu uczniów również w innych latach, nieobjętych zakresem kontroli, zatem **Szkoła powinna dodatkowo obliczyć i dobrowolnie zwrócić także dotacje pobrane nadmiernie na tych uczniów w latach innych niż 2019 r.**

Na podstawie § 7 ust. 1 pkt 3 wymienionej na wstępie uchwały Rady Miasta Lublin informuję o możliwości pisemnego uznania ww. kwot (wraz z wynikającą z samodzielnego wyliczenia) i dokonania ich zwrotu do budżetu miasta Lublin. W przypadku niedokonania zwrotu dotacji, zostanie wszczęte stosowne postępowanie administracyjne w tej sprawie. Proszę o zawiadomienie – w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego – Prezydenta Miasta Lublin za pośrednictwem Wydziału Audytu i Kontroli o realizacji ww. wniosków.

**z up. Prezydenta Miasta Lublin
Dyrektor Wydziału Audytu i Kontroli**

mgr inż. Anna Morow

(dokument w postaci elektronicznej podpisany
kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Załączniki:

1. Tabele – zestawienie z uszczegółowieniem kwot wymienionych w wystąpieniu pokontrolnym,
2. Tabele – wyliczenie różnic w transferach wynagrodzeń (pkt 3a).

Do wiadomości: Wydział Oświaty i Wychowania, Wydział Budżetu i Księgowości Urzędu Miasta Lublin.